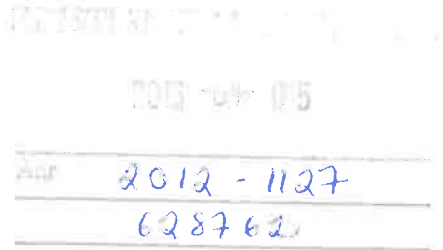


2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102



Lyckeby Starch AB
Degebergavägen 60-20
291 90 KRISTIANSTAD

Tillstånd enligt miljöbalken till framställning av stärkelse, fiber och protein samt biprodukter, Kristianstads kommun
(Kod i miljöprövningsförordningen (2013:251): 15.150 pkt 2)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken **Lyckeby Starch AB** (556083-5497), nedan kallat bolaget, tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet omfattande tillverkning av 80 000 ton stärkelse, 13 000 ton fiber, 20 000 ton protein ur vegetabiliska agrara råvaror samt framställning av biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna vid verksamheten på fastigheterna Nöbbelöv 39:1, 11:24 resp. 15:3 i Kristianstads kommun.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.

Utsläpp till luft

2. Vid samtliga utsläpp av stofthaltig luft ska effektiv stoftavskiljningsutrustning finnas installerad och i drift. Stofthalten får som begränsningsvärde inte överstiga 15 mg/Nm³tg.

För tillkommande stoftkällor ska bolaget installera stoftreningsanläggning där stofthalten inte överstiger 10 mg/Nm³tg.

Stofthalten ska kontrolleras genom användning av mätmetod enligt svensk standard eller annan likvärdig dokumenterad metod och beräkning. Kontroll ska



2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

ske minst en gång per år de tre första åren efter att detta beslut tagits i anspråk och därefter då tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

3. Bolaget ska så långt som möjligt vidta skäligen åtgärder för att minimera uppkomst av lukt som kan orsaka störningar i omgivningen. Borttransport och spridning av jord, potatisavfall och andra agrara råvaror, organiskt gödningsmedel (fruktkoncentrat, fruktsaft) och näringsfattigt processvatten ska ske på sådant sätt att luktolägenheter begränsas.

Ljud

4. Ljud från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
 - 50 dBA dagtid (kl. 07-18) vardagar
 - 40 dBA nattetid (kl. 22-07) samtliga dygn exklusive transporter mellan kl. 06-07 vardagar
 - 45 dBA övrig tid

Den momentana ljudnivån utomhus vid bostäder får inte överstiga 55 dBA nattetid.

De angivna värdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan dock minst en timme. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ändrade ljudnivåer eller när tillsynsmyndigheten så kräver, dock minst vart tredje år.

Utsläpp till vatten

5. Kondensat och annat processvatten som renas i infiltrationsanläggningen får innehålla högst 0,05 mg P_{tot}/l, 15 mg N_{tot}/l samt 200 mg BOD₇/l räknat som medelvärde för drifttiden under ett kalenderår. Mätning ska ske flödesproportionellt i en punkt strax innan utpumpning till infiltrationsanläggningen. Provtagning ska ske minst en gång per månad. Medelvärdet beräknas för det antal månader som infiltrationsanläggningen är i drift under ett kalenderår. Volymen processvatten som infiltreras ska mätas och journalföras.
6. Vid uppföljning av påverkan på grundvattnets kvalitet från det infiltrerade processvattnet, ska bolaget tillse att relevanta referenspunkter samt lämpligt

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

placerade observationsrör/brunnar i grundvattens strömningsriktning mot vattendraget, på anpassat djup med hänsyn till dess rörelser, anordnas. Detta ska ske inom sex (6) månader från det att tillståndet tas i anspråk. Val av placering av referens- och observationspunkter ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Kompletterande referens- och observationsrör placeras på samma sätt ut som ovan beskrivet, senast tre (3) månader efter att nya infiltrationsbäddar anlagts. Placeringen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

7. Innan nya infiltrationsbäddar anläggs ska en florainventering genomföras på platsen. Den närmare utformningen och placeringen av de nya infiltrationsbäddarna ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.
8. Innan produktionsökning sker ska bolaget ha tillförsäkrats sig bevattningsarealer för motsvarande mängd näringsfattigt processvatten och kondensat som ökningen innebär.
9. Spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten samt kondensat ska ske enligt upprättad gödslingsplan baserat på en genomsnittlig giva på hela spridningsarealen under en löpande femårsperiod där totala tillförseln av näringsämnen är grundad på aktuell markkarta och växterna eller grödornas behov. Tillförseln av fosfor får under den löpande femårsperioden inte överstiga bortförseln av fosfor via skörd. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång vart tionde år.
10. Spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten samt kondensat får endast ske under perioder då biologisk aktivitet finns i marken. Spridning får inte ske på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.
11. Längs vattendrag, vattenförande diken och öppna vattenytor ska det finnas ständigt gräsbevuxna skyddszoner för marker som bolaget nyttjar och har rådighet över för bevattning och gödning. Skyddszonerna får inte tillföras gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten samt kondensat och de ska vara obesprutade med kemiska bekämpningsmedel. Zonernas bredd ska anpassas efter risken för ytavrinning från fältet. Skyddszonerna får inte vara mindre än sex meter. Villkoret ska vara uppfyllt inom ett år från det att tillståndet tas i anspråk.
12. Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. En aktuell analys eller balansberäkning ska användas som

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

underlag vid spridning eller avyttring av gödselmedlet (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), näringsfattiga processvattnet samt condensatet. Journal ska föras avseende spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten samt condensat och omfatta uppgifter om tillförd mängd, tidpunkt, skifte och typ av gröda.

13. Spridning gödselmedel får inte ske närmare grundvattentäkt än 50 meter. Spridning av gödselmedel får inte ske närmare vattendrag än 20 meter. Om exakt spridningsteknik (t.ex. släpslangspridning) används får spridning inte ske närmare vattendrag än 6 meter.
14. Sanitärt avloppsvatten från verksamheten ska avledas till reningsanläggning som godkänts av tillsynsmyndigheten.
15. Dagvatten från förorenade ytor och andra förorenade vatten skall omhändterats på sätt som inte medför förorening av yt- eller grundvatten.
16. De delar av tvättvattenbassängen som består av jord/grus ska ersättas med betong inom två år från det att tillståndet tas i anspråk.

Kemikalier och avfall

17. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningarna eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares volym. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplatsen. Förvaras cisterner där fordonstrafik sker ska dessa vara försedda med påkörningsskydd. Kemiska produkter som kan reagera med varandra ska förvaras åtskilda. Förvaring ska ske på sådant sätt att tillträde förhindras för obehöriga.
18. Avfall av olika slag ska samlas upp och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning utarbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Kontroll

19. För verksamheten ska finnas kontrollprogram för recipienterna, grundvattnet samt ytvatten, som utöver vad som föreskrivs i villkoren möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att beslutet tagits i anspråk.
20. För verksamheten ska finnas kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att beslutet tagits i anspråk.

Övrigt

21. Bolaget ska upprätta en plan för systematiskt säkerhetsarbete. Planen ska redovisa hur verksamhetsutövaren systematiskt inventerar och identifierar risker förknippade med verksamheten såsom brand och utsläpp till dagvattennätet samt ange vilka försiktighetsmått som vidtas. Planen ska finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten senast sex(6) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk. Uppföljning och revision av planen ska årligen redovisas i bolagets miljörapport.
22. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska bolaget i god tid dessförinnan till tillsynsmyndigheten ge in en plan för godkännande avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och farligt avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Åtgärder för att begränsa luktstörningar från verksamheten i enlighet med villkor 3.
- Hantering av sanitärt avloppsvatten i enlighet med villkor 14.
- Kontroll av verksamhet bl.a. beträffande mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetod i enlighet med villkor 19 och 20.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Igångsättningstid

Den med tillståndet sökta verksamheten ska ha satts i gång senast två (2) år efter tillståndet vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Bolaget ska meddela länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten (om länsstyrelsen inte är tillsynsmyndighet) när verksamheten sätts igång eller tillståndet tas i anspråk.

Förordnande om tidigare tillstånd

När detta tillstånd tas i anspråk upphör det av länsstyrelsen tidigare meddelade tillståndet att gälla.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Delgivning och överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning ska ske genom kungörelse.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan gäller en utökning av befintlig verksamhet omfattande tillverkning av 80 000 ton stärkelse, 13 000 ton fiber, 20 000 ton protein ur vegetabiliska agrara råvaror samt framställning av biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna.

Tidigare tillståndsbeslut

Länsstyrelsen lämnade den 4 maj 2000 (dnr 241-33387-98) tillstånd enligt miljöskyddslagen till stärkelsstillverkning inom befintlig anläggning på fastigheten Nöbbelöv 39:1 för en högsta årlig tillverkning av 27 000 ton stärkelse inkl. fortsatt utveckling av erforderliga försökstillverkningar.

Samråd

Samråd har skett med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samrådet har skett genom

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

direktinformation och inbjudan till samrådsmöte med särskilt berörda samt genom annonsering i ortspressen.

Länsstyrelsen har i beslut den 1 oktober 2012 ansett att den planerade ändringen av verksamheten inte antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Bolagets tillståndsansökan kom in den 21 februari 2013. Till ansökan har fogats en miljökonsekvensbeskrivning. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjordes den 2 april 2015 i ortstidning.

Inga synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, länsstyrelsen, Räddningstjänsten Kristianstads kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun, Kristianstads Vattenrike Biosfärkontor och Helgeåns vattenråd. Yttrande har kommit in från länsstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Bolaget har bemött de yttranden och remissvar som kommit in.

Ansökan med yrkanden, åtagande och förslag till villkor

Bolaget har föreslagit följande villkor:

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Kondensat från indunstningsanläggningen får infiltreras i av tillsynsmyndigheten godkänd anläggning eller användas för bevattning.
3. Näringsfattigt processvatten får vattnas ut på fält till en mängd motsvarande maximalt 50 mm/år.
4. Vid varje utsläppspunkt där stofthalten i luften överstiger 20 mg/m³ ska effektiv stoftavskiljningsutrustning finnas installerad och i drift. Stofthalten får som begränsningsvärde inte överstiga 20 mg/Nm³ tg.

Om värdet inte uppnås ska omedelbara åtgärder vidtas så att värdet kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

- För tillkommande stoftkällor ska bolaget om möjligt installera stoftreningsanläggning där stofthalten inte överstiger 10 mg/Nm³ tg.
5. Ljud från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder än 50 dBA dagtid (kl.06-18) vardagar, 40 dBA nattetid (kl.22-06) samtliga dygn och 45 dBA övrig tid. Den momentana nivån utomhus vid bostäder får inte överstiga 55 dB(A) nattetid.
De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar (vid bullerkällorna) och beräkningar. Kontrollen ska baseras på den tidsperiod som anges i villkoret och beräknas för den tid som verksamheten pågår.
 6. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spridning inte sker till omgivningen. Förvaring ska ske inom invallning eller på annat sätt så att spill kan kvarhållas och samlas upp.
 7. Bolaget ska driva sin verksamhet på ett ur energisynpunkt effektivt sätt och även aktivt beakta möjligheten till energibesparingar/-optimeringar vid förändring av verksamheten med relevans för energihushållningen.
 8. Avfall av olika slag ska uppsamlas och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.
 9. Om verksamheten upphör ska en avvecklingsplan inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid för en nedläggning av hela eller delar av verksamheten. Avvecklingsplanen ska minst innehålla uppgifter om omhändertagande av kemiska produkter och farligt avfall samt bedömning om behov av sanering av mark eller byggnader föreligger.
 10. Kontrollprogram ska finnas med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Bolaget har även yrkat på följande högsta halter i kondensatet som ska infiltreras - 250 mg BOD₇/l, 20 mg N_{tot}/l samt 0,05 mg P_{tot}/l.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Bolagets beskrivning av verksamheten och miljökonsekvensbeskrivning

Av ansökningshandlingarna och vad bolaget i övrigt angett framgår bl.a. följande:

Verksamhetsbeskrivning

Den nuvarande verksamheten i Nöbbelöv omfattar produktion av stärkelse samt biprodukter ur uppkomna sidoströmmar med potatis som råvara. Större delen av den utvunna stärkelsen vidareförädlas i Lyckeby Culinars anläggning på det direkt angränsande fabriksområdet för användning inom livsmedelsindustrin. En mindre del används även för tekniska ändamål. Vid framställning av stärkelse uppkommer sidoströmmarna cellulosa även kallat pulpa och näringsrikt processvatten, benämnt fruktsaft. Cellmassan vidareförädlas i den utsträckning det finns efterfrågan genom torkning till fiber som i huvudsak används inom livsmedelindustrin. Övrig cellmassa avyttras som djurfoder, i blött tillstånd. Det näringsrika processvattnet har tidigare sålts som ett lågvärdigt gödningsmedel men vidareförädlas nu i större utsträckning. Sedan 2010, då bolagets proteinanläggning togs i drift, utvinns protein för fodertillverkning ur det näringsrika processvattnet. Från och med 2012 indunstas näringsrikt processvatten efter proteinutvinning till ett högvärdigt gödningsmedel som kan lagras för spridning på våren.

Bakgrunden till ansökan är att dels minska antalet anläggningar och därigenom öka utnyttjandet av kvarvarande anläggningar inklusive genomförda investeringar, dels att använda alternativa råvaror och på så sätt utnyttja anläggningarna under större delen av året. Ansökan avser framställning av bl.a. stärkelse, fiber och protein från såväl potatis som andra jordbruksråvaror. Utvinning av intressanta värdefulla komponenter ur de olika sidoströmmarna kommer också att utvecklas. Den utökade kapaciteten uppnås genom produktion under en större del av året än tidigare, nya produktionshöjande och mer miljöanpassade processteg samt utnyttjande av andra vegetabiliska agrara råvaror som t.ex. vete, korn eller råg. Även specifika råvaror för produktion av protein och fiber kan bli aktuella. Exempel på en mer miljöanpassad process kan vara att delar av vad som idag görs i en vårförprocess ersätts med en torrprocess t.ex. sönderdelning och separation sker utan närvaro av vätska/vatten.

Bolaget avser avveckla produktionen vid Villands stärkelsefabrik i Bäckaskog. Ytterligare avvecklingar samt flyttning av produktionsanläggningar till Nöbbelöv kan bli aktuella.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Lokalisering

Verksamheten är belägen ca en mil söder om Kristianstad och ca 1 km sydost om Nöbbelöv samhälle. Verksamheten etablerades på platsen 1962. Anläggningens direkta omgivning utgörs av koncernens intilliggande anläggning samt av jordbruksmark. Närmaste bostäder som utgörs av enskilda hus, är belägna ca 500 meter från anläggningen. Väg E22 passerar ca 250 meter väster om anläggningen och väg 19 öster om anläggningen. Söder om anläggningen rinner Vramsån.

Den planerade utökningen kommer i första hand att ske i befintliga byggnader. Viss utbyggnad av lokaler kan bli aktuell på sikt. Verksamheten kan även utökas på Nöbbelöv 11:24 där bolagets lagringssilor och infiltrationsanläggning är belägen samt på Nöbbelöv 15:3 där djupborrade brunnar finns. Huvudalternativet är att även den fortsatta verksamheten ska bedrivas på nuvarande plats då den till stor del avser utökning av produktionen i befintliga lokaler. Huvuddelen av den producerade stärkelsen vidareförädlas i dag i Lyckeby Culinars intilliggande fabrik för tillverkning av modifierade stärkelseprodukter. Detta bidrar till att nuvarande lokalisering är lämplig ur så väl produktions- som miljöperspektiv.

Området där anläggningen är belägen omfattas inte av någon detaljplan. Inte heller omfattas området av några särskilda områdesbestämmelser. Av den markanvändningskarta som redovisas i de utställningshandlingar som finns tillgängliga över ny översiktplan för Kristianstad framgår att det inte planeras för någon förändrad markanvändning eller förligger några konflikter avseende markanvändningen i området.

Alternativ lokalisering och nollalternativ

Att inför föreliggande utökning av produktionen omlokalisera hela verksamheten är i dagsläget inte aktuellt, då det inte är ekonomiskt realistiskt och inte heller miljömässigt motiverat att bygga upp en helt ny anläggning på annan plats. Teoretiskt sett skulle en del av produktionsutökningen kunna ske vid någon av de andra anläggningarna inom koncernen. Kristianstadsanläggningen har dock flera fördelar ur så väl produktions-, som miljöperspektiv, vilket gör det lämpligt att utöka verksamheten här. Utökningen av produktionen kan till stor del ske i befintliga lokaler. Att som idag huvuddelen av den producerade stärkelsen vidareförädlas i Lyckeby Culinars intilliggande fabrik för tillverkning av modifierade stärkelseprodukter bidrar till att nuvarande lokalisering är lämplig. Anläggningens lokalisering i Nöbbelöv ligger centralt i odlingsområdet i förhållande till koncernens

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

övriga anläggningar. Detta ger färre transporter och är lämpligt ur störningssynpunkt.

Nollalternativet innebär att sökt tillstånd inte lämnas och att den planerade produktionsökningen därmed inte tillåts. Nollalternativet skulle då sannolikt innebära ökad miljöpåverkan vid en annan anläggning och inte Nöbbelöv som är den miljömässigt bästa anläggningen att ta hand om biprodukter och hantera vattenströmmar. På sikt innebär nollalternativet att det blir svårare att motivera nyinvesteringar eller investeringar i förbättrad teknik dels eftersom dessa inte kan bekostas med produktionsökningar, dels eftersom nya miljökrav och ändrade EU-stöd omfattar samtliga verksamheter. Utökning och effektiviseringsökningen är en förutsättning för bolagets långsiktiga överlevnad.

Mark

Bolaget etablerade anläggningen på en tidigare lantbruksfastighet. Kemikalieanvändningen har utöver vad som används idag, utgjorts av bl.a. svaveldioxid och olja för energiförsörjning. Det har inte förekommit några utsläpp eller läckage av olja eller andra kemikalier till mark som den nuvarande produktionsledningen känner till. Ett utsläpp av näringsrikt processvatten skedde till Vramsån 1977 och enstaka tillbud med mindre läckage av näringsrikt processvatten har förekommit. Dessa bedöms inte ha orsakat någon bestående förorening av mark. Bolaget har genomfört och till tillsynsmyndigheten redovisat en inventering enligt MIFO fas1. Verksamheten har klassats i riskklass 4, liten risk.

Intressen för natur-och kulturvård

Verksamheten ligger i anslutning till Vramsån som utgör Natura 2000 område samt riksintresse för kulturvård. Även näraliggande Lyngsjö utgör Natura 2000 område. Vramsån omfattas också av strandskydd. Verksamheten har inget direktutsläpp till ån. Provtagningar görs inom ramen för Kommittén för samordnad recipientkontroll av Helgeå. Ett område söder om anläggningen omfattas av nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Sökt förändring av verksamheten medför inte någon ändrad påverkan som kan innebära konflikter med lokala natur- eller kulturvärden.

Vatten

Vid stärkelsestillverkning används vatten för tvätt och transport av råvara(potatis), tvätt av stärkelse, för kylning samt för sanitära ändamål. Grundvatten används för tvätt av stärkelsen därefter återanvänds detta vatten för tvätt och transport av potatis innan det vattnas ut på omgivande fält. Vattenförbrukningen uppgick under 2010

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

och 2011 till ca 115 000 resp. 119 000 m³. Förbrukningen kommer att öka vid utökad produktion. Ökningens omfattning påverkas av mixen av använd råvara och använda tekniker. Vid fullt utnyttjat sökt tillstånd uppskattas vattenförbrukningen kunna uppgå till storleksordningen knappt 700 000 m³. Vatten för produktionen hämtas från moderbolagets djupborrhade brunnar på fastigheterna runt anläggningen. **Bolaget** arbetar för att minimera behovet av vatten i produktionsprocesserna, bl.a. genom vattenbesparande åtgärder, återföring av kondensat till produktionen och genom utveckling av alternativa tekniker för stärkelseframställning.

I produktionen uppkommer följande vattenströmmar:

- Kondensat
- Näringsfattigt processvatten
- Dagvatten
- Kylvatten
- Sanitärt avloppsvatten

Kondensat

Från och med kampanjen 2012 togs en industningsanläggning i drift där det näringsrika processvattnets koncentration höjs från ca 3 till ca 40 procent. Genom industningen skapas ett attraktivt, lagringsdugligt och mer lätthanterligt gödselmedel. Den totala kvantiteten blir mindre vilket möjliggör lagring av allt uppkommet koncentrat som återförs till lantbruket på våren då växterna kan tillgodogöra sig näringen bättre och avrinning minimieras i enlighet med Jordbruksverkets krav. Även i framtiden kan lagring och försäljning av ett icke induststat gödningsmedel bli aktuellt. Andra näringsrika processvatten kan också bli aktuella för industning. Vid industningen avdrivs ett vatten med lågt innehåll av näringsämnen, kondensat, som i första hand återförs till processen som process- och spolvatten. Det kondensat som inte kan återanvändas infiltreras i en infiltrationsanläggning inom området men kan alternativt användas för bevattning. Detta innebär ett lokalt omhändertagande och återförande av vatten till närområdet. Det reade vattnet ger ett tillskott till grundvattnet eftersom det är ett vatten som kommit till anläggningen med råvaran.

Mängden kondensat som uppkommer i verksamheten uppgår vid dagens verksamhet till ca 70 000 m³. Vid fullt utnyttjat tillstånd kan kondensatmängden uppgå till storleksordningen 300 000 m³/år. Vid 10 månaders produktionstid beräknas det ge ett medelflöde på storleksordningen 50 m³/h, motsvarande ca 0,01 m³/s. Den

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

nuvarande infiltrationsanläggningen är dimensionerad för ca 200 000 m³ och kommer behöva utökas. Innehållet av näringsämnen har som medelvärde från provtagningarna under normal drift för åren 2012-2014 uppgått till 6,7-17,5 mg N/l, 0,016-0,04 mg P/l resp. 193-390 mg BOD₇/l. Enligt de senaste mätningarna för enbart 2014 uppgick medelvärdet i kondensatet till < 10 mg N/l, <0,05 mg P/l samt 165 mg BOD₇ /l.

Näringsfattigt processvatten

Vatten används i processen enligt motströmsprincipen vilket innebär att det grundvatten som pumpas upp ur företagets brunnar först används för att efter avdrivning av fruktsaft ur stärkelsen tvätta ur återstående fruktsaft. Därefter används detta vatten för att tvätta potatisen och slutligen för att transportera potatisen från potatisfickorna in till tvätten. Efter detta pumpas vattnet via en jordavskiljningsanläggning där en delström återförs till tvätten och en delström går till den sk tvättvattenbassängen. Till denna bassäng pumpas också det diskvatten som uppstår vid rengöring av protein- och indunstningsprocessen med svavelsyra. Dessa flöden benämns näringsfattigt processvatten. Det näringsfattiga processvattnet vattnas sedan 1980-talet ut på omgivande fält under kampanjen, företrädesvis på vall och betesmark. Under 2011 uppkom ca 66 000 m³ näringsfattigt processvatten. Mängden kan komma att uppgå till storleksordningen 300 000 m³/år vid fullt utnyttjat tillstånd. Av detta utgör diskvatten ungefär 1,5 %. Näringsinnehållet har i genomsnitt under kampanjerna 2001-2011 samt för 2012 uppgått till beräknade typvärden på 0,1-0,3 kg N/m³ (filtrerat) och 0,02-0,06 kg P/m³. Bolaget arbetar kontinuerligt med att minska vattenförbrukningen, vilket kan påverka halterna i det näringsfattiga processvattnet. Målsättningen är att halterna ska ligga inom angivet typintervall.

Det näringsfattiga processvattnet är ett attraktivt bevattningsvatten som är en värdefull tillgång. Kring anläggningen har det i samverkan med näraliggande lantbruk, byggts ett rörsystem med både fasta ledningar och ledningar ovan mark till fält i omgivningen där vattnet används för bevattning. Bolaget har idag tillgång till ca 150 ha mark där det näringsfattiga processvattnet används för bevattning. Arealbehovet för bevattning vid fullt utnyttjat sökt tillstånd om all råvara skall vara potatis uppgår till ca 680 ha, vid 50 mm bevattning per år. Eftersom andra råvaror och processer enligt ansökan kommer att utgöra en del av den totala produktionen blir volymerna och därmed arealbehovet mindre. Tillgång till bevattningsareal är en förutsättning för utökad produktion vilket innebär att planer, diskussioner och upprättande av avtal för att säkerställa nödvändiga arealer alltid föregår ett beslut om

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

utökad produktion. Den nuvarande bevattningsarealen ligger till största delen mer än 600 meter från Vramsån, en mindre areal ligger med ett närmste avstånd på ca 250 meter. Bolaget avser att upprätta en plan för bevattning för att minimera näringsläckaget, med innebörden att bevattningen närmast Vramsån sker under växtperioder och bevattningen därefter sker längre från ån. Utvidgningen av bevattningsarealer sker i huvudsak nordost om väg E22 på marker som ligger mer än 1000 meter från Vramsån.

Det finns inget i de mätningar av nitrathalter som bolaget genomförde under åren 1987-2005 som tyder på stigande nitrathalter i grundvattnet under perioden. Tolkningen av dessa resultat är att den spridning av näringsfattigt processvatten som skett under perioden inte negativt påverkat nitralthalterna i grundvattnet i omgivningen. Nivån på de uppmätta nitralthalterna under 1991-2005 stämmer väl överens med vad som redovisas för området i rapporten "Grundvattenkvalitet i Skåne län, Utvärdering av regional provtagning av grundvatten 2007-2010".

Baserat på ovanstående resonemang och erfarenheter från de senaste 20 åren bedömer bolaget att den mängd, 50 mm/år, näringsfattigt processvatten som spridits på arealer i fabriken närområde under flera decennier inte har någon negativ påverkan på näringsbelastningen vare sig i grundvattnet eller i Vramsån.

Dagvatten

Dagvattnet från området avleds till två seriekopplade dammar för infiltration. Dammarna rensas återkommande när behov föreligger. Ingen betydande förändring i dagvattenvolymer eller hanteringen väntas genom utökning av verksamheten.

Kylvatten

Kylvatten används i ett antal steg i processen. Vattnet värmväxlas i vissa fall innan det infiltreras tillsammans med dagvattnet. Vattnet har enbart kontakt med ytorna i värmväxlarna och är därmed rent och fritt från kemikalier. Kylvattenmängden uppgår till ca 15 000 m³/år. Bedömningen är att denna volym inte kommer att öka i någon betydande omfattning.

Sanitärt avloppsvatten

Sanitärt avloppsvatten från stärkelsefabriken, huvudkontoret och Lyckeby Culinars anläggning avleds via trekammarbrunn till en separat infiltrationsanläggning på området. Ingen förändring är aktuell i samband med den utökade verksamheten.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Miljökvalitetsnormer för vatten

Vramsån, avsnittet Helgeå-Ryabäcken har klassats som måttlig ekologisk status och god kemisk status (exkl. kvicksilver). Kvalitetskravet är att god ekologisk status ska ha uppnåtts 2027 och god kemisk status (exkl. kvicksilver) 2015. Näringsämnen i vattenförekomsten är förhöjda. Den huvudsakliga orsaken är läckage från åkermark genom att över 40 % av tillrinningsområdet utgörs av jordbruksmark.

Kristianstadsslättens vattenförekomst var 2009 klassad som god kvantitativ status och god kemisk grundvattenstatus. Miljökvalitetsnormen för 2015 är god kvantitativ status och god kemisk grundvattenstatus 2015 med undantag för bekämpningsmedel där god kemisk grundvattenstatus för bekämpningsmedel ska vara uppnått 2021.

Bolaget har inget direktutsläpp av avloppsvatten. Recipient för infiltrerat vatten är dels den övre grundvattenreservoaren, dels Vramsån som passerar söder om anläggningen. Recipientkontroll i Vramsån görs genom Kommittén för samordnad kontroll av Helgeå. Det totala vattenflödet till infiltrationsanläggningen beräknas vid fullt utnyttjat tillstånd uppgå till storleksordningen 300 000 m³ per år, motsvarande 0,01 m³/s. Om allt infiltrerat vatten skulle nå Vramsån skulle det motsvara ca 0,2 % av flödet i ån beräknat från medelflödet och ca 1 % vid lägsta vattenflöde.

Volymerna som når Vramsån är betydligt mindre eftersom en del vatten infiltreras till grundvattnet och en del tas upp av växtlighet. Vid rening av 30 % kväve och 70 % fosfor beräknas innehållet efter infiltrationsanläggningen uppgå till ca 1,5 ton kväve per år vid nuvarande mängder och till ca 6 ton per år vid fullt utnyttjat tillstånd. För fosfor blir motsvarande mängder ca 5 kg per år respektive ca 30 kg per år. Mängderna kan jämföras med de totala flödet i Vramsån som uppgår till 400 ton kväve per år och 5,6 ton fosfor sett till åren 2009-2011.

Det beräknade tillskottet av kväve i Vramsån vid sökt belastning och om allt kondensat skulle nå ån utan ytterligare rening skulle kunna öka halten i ån med 0,03 mg/l, motsvarande 0,1 %, vilket får betraktas som marginellt. De beräknade halterna fosfor efter infiltrationsanläggningen uppgår till ca 30 µg/l. Halten kan jämföras med totalfosforhalten i Vramsån under treårsperioden 2009-2011 som uppgick till 41 µg/l. Totalfosfor är redan i det obehandlade kondensatet nära nivå för opåverkat grundvatten. I grundvatten ligger vanligen fosforhalter kring 0,020-0,1 mg/l där det övre värdet anses vara måttlig halt.

Sammanfattningsvis bedöms hanteringen av vattenströmmar ske på ett bra sätt. Återföring av näringsämnen till lantbruket sker på ett sätt som minimerar läckage

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

och är i linje med gällande bestämmelser och mål. Hanteringen innebär också att användningen av vatten optimeras, att vatten omhändertas lokalt och återförs till grundvatten. Bolagets hantering av vattenströmmar är i linje med aktuella miljömål, bl.a. det lokala miljömålet att inte utnyttja vatten av bättre kvalitet än vad som krävs. Bolagets påverkan på miljö kvalitetsnormer är försumbar. Verksamheten bedöms inte påverka det näraliggande Natura 2000-området. Det finns ingen indikation på att hanteringen av det näringsfattiga processvattnet har medfört någon negativ påverkan på omgivningen.

Utsläpp till luft

Utsläppen till luft utgörs av utsläpp från transporter, utsläpp av stoft samt utsläpp från förbränning i egen panna. Stoftutsläppen utgörs framförallt av stoft som uppkommer vid torkning och kylning av stärkelse samt vid torkning av fiber och protein.

Kväveoxider

För att hålla kväveoxidhalterna på lägsta nivå vid förbränning sker underhåll regelbundet. Utsläppen från anläggningen bedöms kunna minska endast genom minskad energiförbrukning och minskade transporter. Den utökade verksamheten sker i huvudsak genom effektiviseringar vilket innebär att den fasta energiförbrukningen ökar väsentligt mindre än proportionellt mot produktionen och att utsläppen per producerad enhet därmed minskar väsentligt. Bolaget arbetar systematiskt för att minska energiförbrukningen och även för att minska utsläppen från transporter med anknytning till anläggningen. Exempel på åtgärder är indunstningsanläggningen.

De totala kväveoxidutsläppen från energiproduktionen och de tunga transporterna med anknytning till stärkelseproduktionen i Nöbbelöv bedöms inte ha någon påtaglig inverkan på den omgivande luftens kvalitet. Utsläppen från verksamhetens energiproduktion är små och medför i lokalt och regionlat perspektiv endast ett ringa bidrag till kväveoxidhalten i luften och har därmed inte någon påtaglig inverkan på luftkvaliteten. Planerade förändringar medför inte att miljö kvalitetsnormen överskrids.

Koldioxid

Bolagets transporter och utsläppen från transporter ökar. Samtidigt har indunstningen gjort att transportökningen blir mindre än vad som varit fallet

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

annars. Utsläppen av fossil koldioxid kan minska genom utbyte av bränsleslag. Något miljömässigt bättre alternativ till gasol finns dock inte i dagsläget.

Bolagets utsläpp ökar vid utökad produktion men energianvändningen effektiviseras med större produktionsvolym vilket innebär att utsläppen minskar per producerad enhet. Bolaget beräknar att energiförbrukningen per producerat ton minskar med ca 5 procent vid fullt utnyttjat tillstånd. Bolaget arbetar systematiskt med att optimera sin energianvändning och arbetar även med att minska miljöpåverkan från transporter.

Stoft

Utsläppen renas i cykloner före avledning. Halterna är normalt sett låga, väsentligt under 10 mg/Nm^3 . Viss variation förekommer och halter över 10 mg/Nm^3 har förekommit på olika delar under senare år. Utgående luft från proteinlinjen renas i spärrfilter med låga utgående halter. Stoftmängderna beräknas vid nuvarande produktion uppgå till ca $0,2 \text{ kg/timme}$ motsvarande ca 400 kg/år . Vid utökad produktion bedöms halterna inte öka men mängderna och de beräknas maximalt öka proportionellt mot produktionen. Om det blir aktuellt att introducera ny teknik kan enstaka nya stoftkällor tillkomma. Eventuella utgående mängder bedöms uppgå till högst något hundratal kg per år.

Uppkommet stoft är lättnedbrytbart och innehåller inga skadliga ämnen och det relativt sett långa avståndet till närliggande bebyggelse gör bolaget bedömningen att det inte finns någon risk för störningar p.g.a. stoftutsläpp eller för miljöpåverkan av betydelse. Det finns heller ingen risk för hälsoskadliga koncentrationer i omgivningen eftersom partikelhalterna i utsläppunkten är lägre än gällande arbetshygieniska gränser. Utspädning sker snabbt efter utsläppet.

För att uppfylla ett villkor på 10 mg/Nm^3 tg krävs installation av textila spärrfilter eller motsvarande. Kostnaden för detta uppgår till i storleksordningen 5-9 Mkr per utsläppspunkt beroende på vald teknik. Behovet av denna teknik är i kylarna vilket ger en total kostnad på i storleksordningen 10 -18 Mkr. Med tanke på verksamhetens lokalering och det utsläppta dammets egenskaper, stärkelse och cellulosa, är bolagets uppfattning att den ev. positiva påverkan på miljön som denna åtgärd kan innebära inte på långt när står i proportion till kostnaden. För att kunna åta sig att innehålla ett villkor om utsläpp av stoft på 15 mg/Nm^3 tg har bolaget kommit fram till att det krävs en ombyggnad av befintliga tork/kylsystem

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

och installation av cykloner. Kostnaden för denna åtgärd bedöms ligga på i storleksordningen 1-2 Mkr.

Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft

Kväveoxider, stoft och övriga miljö kvalitetsnormer för utomhusluft

Några mätningar har inte genomförts i närheten av anläggningen. De totala kväveoxidutsläppen från energiproduktionen och de tunga transporterna med anknytning till stärkelseproduktionen i Nöbbelöv bedöms inte ha någon påtaglig inverkan på den omgivande luftens kvalitet. Planerade förändringar medverkar inte till att miljö kvalitetsnormen överskrids. Det finns heller ingen risk för hälsoskadliga koncentrationer i omgivningen av stoft eftersom partikelhalterna i utsläppspunkterna är lägre än gällande arbetshygieniska gränser. Utspädning sker snabbt efter utsläppet.

Utsläppen av svaveldioxid, kolminoxid, bly och bensen från den fortsatta verksamheten är relaterade till transporter. Mätunderlag saknas för numerisk jämförelse med miljö kvalitetsnormen för bly och kolmonoxid, men bolagets utsläpp är så begränsade att inte de på ett märkbart sätt bidrar till halter i omgivningen. Det finns ingen indikation på nivåer i närheten av miljö kvalitetsnormerna i anläggningens närhet.

Lukt

Vid lagring av icke indunstat näringsrikt processvatten har det förelegat risk för luktstörningar till följd av den smörsyrabildning som kan starta vid bl.a. för hög temperatur och fel pH-värde i lagringsbassängen. I samband med att det näringsrika processvattnet nu koncentreras och sammansättningen ändras minskas risken för smörsyrabildning väsentligt. Detta tillsammans med att volymerna blir väsentligt mindre och att det indunstade näringsrika processvattnet nu lagras i täckta behållare gör att risk för luktstörningar minimeras. Erfarenheter från andra anläggningar med motsvarande process är att det koncentrerade näringsrika processvattnet inte ger upphov till luktstörningar i omgivningen. Det kan även fortsättningsvis komma att bli aktuellt att i begränsad omfattning lagra icke indunstat näringsrikt processvatten. Några luktstörningar av betydelse förväntas inte uppkomma.

Transporter

Transporterna till anläggningen utgörs av intransporter av råvaror, där stärkelsråvaran utgör i storleksordningen 95 procent samt uttransporter av

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

koncentrat och protein. Fram till kampanjen 2011 utgjorde uttransporter av lågkoncentrerat näringsrikt processvatten en stor del av transportererna men fr. o. m. 2012 transporteras i stället koncentrat vilket minskar antalet transporter. Vid den nuvarande verksamheten överledds all stärkelseprodukt direkt till Lyckeby Culinars fabrik resp. lagringssilo vid anläggningen. Vid en utökning av verksamheten kan transporter även ske för lagring på annan ort. Dessa transporter beräknas dock utgöra en mindre andel. Normalt förekommer transporter till och från anläggningen på dagtid, men i undantagsfall förekommer inkommande transporter under kvällstid.

Antal

Leverans av råvara sker med traktor och lastbil. Vid fullt utnyttjat tillstånd beräknas antalet transporter till och från anläggningen uppgå till i storleksordningen 320 st/v under större delen av året. Omfattningen är beroende på vilken råvara som används. Siffran motsvarar om hela produktionsvolymen utgörs av potatis, vilket ger upphov till flest transporter. Vid fullt utnyttjat tillstånd beräknas medeltransporten för potatis öka till 45 km från dagens ca 20 km. Transporterna beräknas vid fullt utnyttjat sökt tillstånd uppgå till 20 000 ktonkm. Vid fullt utnyttjande av nuvarande tillstånd kan transportererna uppgå till 3 600 ktonkm.

Transportsträckor

I det närmaste alla tung trafik kommer till anläggningen från väg E22 där en del ansluter från väg 21 norrifrån. En del av transportererna sker via väg 19 söderifrån. Från utfarten från stärkelsefabriken till väg E22 är avståndet ca 600 meter. Transporter genom samhällen sker inte på ett sätt där transportererna till stärkelsefabriken särskiljs i någon betydande omfattning. Transporterna sker inte heller i någon betydelse på vägsamfälligheter. En mindre andel av transportererna t.ex. jord och sten kan ske via mindre vägar i anläggningens närområde. Dessa transporter är ytterst begränsade och bedöms inte ge upphov till störningar i närområdet. Den utökade verksamheten kommer framförallt att innebära att potatis och andra råvaror hämtas på större avstånd från anläggningen och fortsatt användning av det större vägnätet. Eftersom slam och harpjord ökar kommer en viss utökning av transporter på mindre transportvägar ske. Ökningen av transporter bedöms i första hand ske via väg E22, vilket innebär ökad belastning på korsningen Degebergavägen(väg 19)-väg E22. Enligt Trafikverkets planer kommer E22 få ny dragning de närmaste åren vilket förändrar trafiksituationen i

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

bl.a. denna korsning. Enligt Trafikverkets uppgifter uppgår antalet tunga transporter på väg E22 till ca 1 900 per dygn norr om korsningen med väg 19 och ca 1 400 söder om korsningen. Antalet tunga transporter på väg 19 uppgår den aktuella sträckningen uppgår till ca 730 stycken per dygn. Det innebär att transportererna till/från stärkelsefabriken utgör en liten del av transportererna vid såväl nuvarande som utökad verksamhet.

Förändringarna med industning har minskat behovet av transporter avsevärt. Bolaget arbetar för att minimiera sin miljöpåverkan från transporter bl.a. genom en transportpolicy.

Interna transporter

Interna transporter av råvara/produkt inom anläggningen från mottagning till färdig stärkelse som levereras till Lyckeby Culinar sker med fasta transportledningar. Interna transporter förekommer endast i mycket begränsad omfattning och utgörs bl.a. av kemikalier i cipaxbehållare. För de interna transportererna används eldrivben truck alternativt handtruckar.

Utsläppen och miljöpåverkan från transporter knutna till verksamheten innebär framförallt ett bidrag till den totala miljöpåverkan av transporter. Utsläppet från bolagets transporter innebär inte en märkbart försämrad miljö för omgivningen varken i ett lokalt eller regionalt perspektiv. Transporterna bidrar inte till risk för att miljökvalitetsnormerna överskrids eller miljöpåverkan som ger upphov till störningar i omgivningen.

Buller

Buller från anläggningen utgörs i huvudsak av fläktar från anläggningens tak. Under dagtid förekommer transporter med lastbilar och traktorer till och från anläggningen samt truckar inom fabriksområdet. Inga klagomål på störande buller från verksamheten förekommer. Då alternativa råvaror så som spannmål, används förändras bullret eftersom intag och transporter till lagringssilo av spannmål sker på annat sätt än hanteringen av potatis. Hanteringen av potatis bedöms ge upphov till de högsta bullernivåerna. Bolagets transporter sker direkt ut på väg 19. En stor del av trafiken fortsätter därefter till väg E22. Transportbuller från verksamheten berör därmed inte särskilt störningskändliga områden utan utgör en del av den totala transportern.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Inga klagomål på buller från transporter kopplade till verksamheten har förekommit. Förändringarna kommer att utformas så att anläggningen klarar Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri. De beräknade bullernivåerna som bolaget utfört visar att bolagets bidrag till bullersituationen underskrider de riktvärden för nyetablerad industri vilket bolaget också åtar sig att klara framöver.

Kemikalier

Vid stärkelseproduktion används ett fåtal kemikalier bl.a. för hämning av bakterietillväxt i produktionen. Därutöver används skumdämpare, några typer av diskmedel, kalk, syra och lut. Bolaget har en mindre andel underhållskemikalier som innehåller mindre mängder av ämnen som är upptagna i PRIO-databasen och arbetar för att fasa ut dem. I produktionen används inga kemikalier som är klassade som särskilt farliga. Bolagets användning av kemikalier bedöms inte strida mot miljömålet.

Kemikalier lagras inom invallning eller på annat sätt så att ett spill kan samlas upp eller omhändertas.

Avfall

Bolaget har under många år arbetat med källsortering av avfall. Avtal finns med avfallsentreprenör som tillsammans med bolaget upprättat en sorteringsmanual. Avfallet sorters för närvarande i fraktionerna wellpapp, metall, glas, färgat glas, brännbart restavfall och restavfall/blandat avfall för eftersortering. Normalt sett deponeras inget avfall som uppstår i produktionen. Utsorterat organiskt material från processen avyttras i huvudsak för biogasproduktion.

Det uppkommer även biprodukter så som jord, slamjord, sand, sten och skalrester från produktionen som för närvarande bl.a. används till landutfyllnad och återförs på så sätt till jordbruket. Den totala mängden farligt avfall uppskattas vid fullt utnyttjande av sökt tillstånd till storleksordningen < 3 000 kg/år. Farligt avfall omhändertas av transportör och mottagare som har särskilt tillstånd för detta. Farligt avfall är försett med uppsamlingskärl i ett utrymme under tak.

Energi

Den huvudsakliga energiförbrukningen åtgår till värme för torkning av stärkelse samt el till produktionsutrustningen och belysning. Bolaget köper sitt energibehov för drift av stärkelsetorkarna samt för uppvärmning från Lyckeby

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Culinar. Det finns en mindre gasol driven panna med en effekt på 1 MW som förser proteintorken med energi på anläggningen. Vid en framtida expansion kan det bli aktuellt med ytterligare någon mindre gasol eldad panna. Framtida energibehov uppskattas vid maximalt utnyttjande av sökt tillstånd till 65 000 MWh gasol samt 35 000 MWh el. Uppskalning av anläggningen kan ge ett förändrat förhållande mellan el och gasol. Genom att nuvarande utrustning används mer optimerat då det finns en väsentlig del av förbrukningen som alltid åtgår väntas även elförbrukningen öka mindre än proportionellt mot produktionen. Planerade åtgärder väntas bidra till att minska den totala energiförbrukningen med ca 5 % per producerat ton.

Bolaget har ett energiledningssystem och arbetar målinriktat för att minska och effektivisera energianvändningen. Bolaget har inom ramen för systemet kartlagt energianvändningen och upprättat ett åtgärdsprogram som revideras kontinuerligt. Genom de åtgärder som genomförts och planeras bedöms energiförbrukning och miljöpåverkan inte strida mot uppsatta miljömål.

Riskbedömning

I riskbedömningen har följande risker identifierats och värderats:

1. Utsläpp av kemiska produkter
2. Brand
3. Hantering av gasol
4. Utsläpp från processen
5. Transporter

De risker som bedöms kunna orsaka störst skada är utsläpp av större mängd kemikalier till dagvatten, en större brand inklusive olycka med gasol och haveri av lagringsbehållare för koncentrat inom anläggningen.

Kemikaliehanteringen inom anläggningen utgörs bl.a. av frätande ämnen. Hantering och lagring sker i huvudsak skyddat, men det föreligger risk för att viss lagring kan ge upphov till skada på miljön vid avrinning via dagvattenssystemet vilket kan innebära behov av sanering. Inget kemiskt ämne förekommer i sådan mängd att verksamheten berörs av bestämmelserna i lag (1993:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Bolaget lagrar inga tillståndspliktiga mängder av brandfarliga ämnen. Brännbara ämnen finns i små förpackningar. Det finns inga processer eller råvaror som innebär särskilt hög brandrisk. Det finns dock processteg där det förekommit mindre brand, ex.vis. fibertorken. Den intilliggande verksamheten utgör dock en Seveso-anläggning framförallt p.g.a. gasollagring men även p.g.a. hantering av propylenoxid. I verksamheten finns ett etablerat arbetssätt för systematiskt brandskyddsarbete. Riskerna vid brand är begränsade då inga giftiga eller explosiva ämnen förekommer i någon större omfattning. Därmed bedöms även risken för miljöpåverkan av släckvatten som liten.

Gasolpannan är försedd med en s.k. säkerhetskrets som automatiskt testat att systemet är tätt. Det finns även gnistdetektorer och vattenbaserat släcksystem i proteintorken.

Från produktionen är riskerna framförallt kopplade till haveri av lagringsbassäng för koncentrat då en betydande andel kan avrinna till Vramsån. Koncentratets innehåll av syreförbrukande ämnen innebär en tillfällig påverkan och sannolikt en begränsad skada. Sannolikheten för ett haveri är begränsad p.g.a. nya lagringsbassänger.

Sannolikheten för en fordonsolycka med farligt gods inom området där kemikalier kan rinna ut bedöms vara mycket små. Konsekvenserna vid en sådan olycka är framförallt knuten till risk för personskador samt förorening till följd av avrinning till dagvattnets infiltration.

Någon risk för hälsoskador på människor utanför anläggningen föreligger inte i något av de fall som granskats. Även riskerna för omfattande skador på den yttre miljön kan karaktäriseras som relativt små.

Yttranden

Länsstyrelsen har i yttrande framfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen yrkar avslag till sökt produktion. Endast den produktionsmängd kan godkännas som är kopplad till bolagets vattendom och med angivna försiktighetsmått formulerade som villkor. Länsstyrelsen har bl.a. föreslagit längre gående villkor än bolagets förslag gällande stofthaltiga utsläpp till luft, buller, bevattningsareal, kondensatets innehåll av näringsämnen och

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

syreförbrukande ämnen före infiltration, nya referenspunkter för grundvattenprovtagning och val och byte av kemikalier som används vid produktion. Länsstyrelsen anger att bolagets klassning enligt Miljöprövningsförordningen bör vara 15.90, punkt 1. Länsstyrelsen har även framfört att man anser att det näringsfattiga processvattnet omfattas av Jordbruksverkets föreskrifter om spridning av gödsel. Länsstyrelsen har upplyst om att i det område där de nya infiltrationsdammarna planeras att anläggas finns en fin flora med fridlysta arter och därför ska en inventering av floran ske vid den berörda ytan innan ev. anläggande. Vidare anför länsstyrelsen att strandskyddet inte utgör hinder för att utöka verksamheten inom det befintliga verksamhetsområdet, men att verksamhetsområdet inte ska utökas i den omfattning så att de delar som berörs av strandskyddet i anspråk tas då området längs med Vramsån idag är allmänt tillgänglig samt har höga floravärden. Området fungerar även som en skyddszon till Natura 2000 området Vramsån och denna skyddszon bör bevaras.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillstyrkt tillståndsansökan och anført att ansökan innehåller omfattande redovisningar och utredningar. Det som framgår i handlingarna bör inte utgöra något hinder för fortsatt och utökad verksamhet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig generellt positiva till ansökan med tillhörande yrkanden.

Bolagets bemötanden av yttranden

Bolaget har anført bl.a. följande:

Produktionsvolym

Nuvarande vattendom täcker en väsentlig ökning av produktionen. Produktionsvolymen är inte helt kopplad till tillgången på vatten utan beror också på bl.a. produktionsmix och vilken råvara som används. Vidare kan teoretiskt utökade produktionsvolymerna försörjas med vatten från annan källa.

Klassning

Hela den producerade mängden utgör inte livsmedel utan betydande mängder utgörs av råvara till teknisk industri samt foder. Produktion vid anläggning kommer, även vid fullt utnyttjat sökt tillstånd inte överstiga 75 000 ton livsmedel per år och bolaget vidhåller därför att klassningen bör vara 15.150B.

Villkor

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Bolaget kan godta vissa av länsstyrelsens villkor medan synpunkter har inkommit för följande villkor. Det gäller villkor angående stofthalt, buller, föreslagna haltrester för BOD₇ och kväve, grundvattenströmningsutredning, kontrollprogram avseende grundvattenprovtagning, referenspunkt för grundvattenprovtagning, kontroll avseende Vramsån, val och byte av kemikalier och villkor om bevattningsarealer. Vad gäller näringsfattigt processvatten anser bolaget inte att det omfattas av Jordbruksverkets föreskrifter och vidhåller sitt föreslagna villkor.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen finner att den miljökonsekvensbeskrivning som bifogats ansökan är tillräcklig i förhållande till verksamhetens miljöpåverkan och de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken. Bolaget har inte föreslagit någon alternativ lokalisering av verksamheten med hänvisning till att det inte är ekonomiskt realistiskt och inte heller miljömässigt motiverat. Verksamheten har fler funktioner och avsättning för större delen av sin produktion till näraliggande verksamheter samt att investeringar har gjorts vid den aktuella anläggningen. Anläggningen är lokaliserad centralt i odlingsområdet, vilket ger färre transporter och är lämplig ur störningssynpunkt. Miljöprövningsdelegationen godtar att bolaget mot denna bakgrund inte redovisat några alternativa lokaliseringar. Miljöprövningsdelegationen anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Bolaget har ansökt om en produktion av 80 000 ton stärkelse, 13 000 ton fiber och 20 000 ton protein ur vegetabiliska agrara råvaror samt framställning av möjliga mängder biprodukter vid förädling av uppkomna sidoströmmar. Bolaget anser att verksamheten omfattas av verksamhetskod 15.150, pkt 2 enligt 5 kap. 16 § Miljöprövningsförordningen (2013:251). Länsstyrelsen bedömer att verksamheten omfattas av Industriutsläppsförordningen (2013:250) och bör klassas enligt verksamhetskod 15.90 pkt 1, på grund av bolagets sökta produktionsmängder. Bolaget har kommit in med förtydliganden gällande fördelningen av de mängder produkter som går till produktion av livsmedel, foder respektive till industriell tillverkning. Miljöprövningsdelegationen bedömer mot bakgrund av fördelningen av

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

mängden för respektive ändamål att verksamheten inte omfattas av Industriutsläppsförordningen (2013:250) och att sökt verksamhetskod kan fastställas.

Ansökt verksamhet bedöms huvudsakligen innebära risker för miljöpåverkan avseende utsläpp till luft av stoft, påverkan genom buller från verksamheten och från transporter till och från verksamheten, utsläpp till mark- och grundvatten av näringsämnen samt utsläpp av näringsämnen till ytvattenrecipient. Det kan även förekomma vissa risker vid verksamheten då bolaget hanterar kemikalier och brandfarliga ämnen.

Länsstyrelsen anser att sökt produktion ska begränsas till det vattenuttag bolagets vattendom föreskriver. Bolaget har i sitt yttrande angett att vattendomen täcker en väsentlig del av produktionsökningen. Vidare anger bolaget att produktionsvolymen inte helt är kopplad till tillgången på vatten utan även beror på bl.a. produktmix och vilken råvara som används. Bolaget framför också att produktionsvolymen inte nödvändigtvis helt är avhängig på en kommande vattendom utan att det teoretiskt sett skulle kunna försörja den utökade produktionsvolymen med vatten från annan källa. Bolaget har den 12 januari 2016 erhållit en ny gemensam vattendom för Lyckeby Starch AB, Lyckeby Culinar AB samt Sveriges Stärkelseproducenter, förening u.p.a. Av den framgår bl.a. att sökande, envar eller tillsammans får bortleda grundvatten intill en sammanlagd mängd av 950 000 m³/år. Vidare framgår av beslutade villkor att av de uttagna grundvattenmängderna ska minst 50 % fortlöpande återföras genom infiltration eller bevattning. Av ansökan framgår att vid fullt utnyttjat sökt tillstånd uppskattas vattenförbrukningen kunna uppgå till storleksordningen knappt till 700 000 m³. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att i nuvarande vattendom ges möjlighet att utta en vattenmängd som täcker behovet av vatten för sökt produktion. Tillgången till vatten blir självreglerande för möjlig produktion för bolaget. Bolaget kan även välja att införa processer med mindre vattenbehov eller introducera nya råvaror som inte kräver vatten för stärkelseframställning. Miljöprövningsdelegationen anser att någon begränsning av sökt produktionsvolym utifrån tillgång till vatten således inte krävs och tillstånd kan medges till sökt produktion.

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Av 2 kap 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning. Verksamheten innebär inte risk för påtaglig skada på något riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Det finns två områden som är skyddade enligt Natura 2000 i nära anslutning till verksamheten, Natura 2000 område Vramsån respektive Lyngsjö. Genom föreskrivna skyddsåtgärder bedöms inte påverkan ske på Natura 2000 områdena. Lokaliseringen av bolagets verksamhet till denna fastighet strider enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning inte mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Den verksamhet som avses i tillståndet omfattas inte av detaljplan och området omfattas inte heller av några särskilda områdesbestämmelser. Enligt översiktsplanen framgår att det inte planeras för någon förändrad markanvändning eller föreligger några konflikter avseende markanvändningen i området. Miljöprövningsdelegationen anser att om verksamheten bedrivs enligt bolagets åtaganden och i enlighet med de villkor som föreskrivs nedan kan verksamheten tillåtas på den föreslagna platsen.

Miljö kvalitetsnormer

Av 2 kap. 7 § tredje stycket miljöbalken framgår att vid prövning av bl.a. tillåtlighet och tillstånd för en verksamhet eller åtgärd som ger en ökad förorening eller störning och kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 (gränsvärdesnorm) inte följs, får verksamheten eller åtgärden vid avvägningen enligt första och andra styckena tillåtas om den

1. är förenlig med ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen,
2. förenas med villkor om att vidta eller bekosta kompenserande åtgärder som ökar möjligheterna att följa normen i en utsträckning som inte är obetydlig, eller

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

3. trots att den försvårar möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormen på kort sikt eller i ett litet geografiskt område, kan antas ge väsentligt ökade förutsättningar att följa normen på längre sikt eller i ett större geografiskt område.

Bolaget har inget direktutsläpp till ytvattenrecipient. Bolagets utsläpp av vatten sker till grundvattenförekomst Kristianstadsslätten, till största del genom bevattning med näringsfattigt processvatten på jordbruksmark och infiltration av kondensat. Men även genom spridning av organiskt gödningsmedel som säljs till lantbrukare i trakten. Grundvattenförekomsten Kristianstadsslätten har god kemisk och kvantitativ grundvattenstatus. Tidigare kontroller av grundvattnet har inte visat på någon påverkan av infiltrationsanläggningen. Av gjorda provtagningar framgår att halterna i grundvattnet såväl uppströms som nedströms anläggningen är högre eller ligger i samma storleksordning som halterna i Vramsån. Närmaste ytvattenrecipient är vattenförekomsten Vramsån och ett biflöde till ån. Vramsån: Helge å- Ryabäcken, bedöms i Vatteninformationssystem Sverige, VISS, ha måttlig ekologisk status p.g.a. övergödning enligt liggande förslag om miljö kvalitetsnormer för vatten. Kvalitetskravet föreslås till god status och ska vara uppnådd senast år 2027. Bedömningen är att det kommer att krävas flera åtgärdsinsatser under en längre tid innan vattenförekomsten uppnår god ekologisk status.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat och om villkoren nedan följs att utsläppen till vatten inte försämrar möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormen. Vid en sammantagen bedömning anser miljöprövningsdelegationen att lydelsen i 2 kap. 7 § tredje stycket miljöbalken inte hindrar att tillstånd meddelas och att den sökta verksamheten kan tillåtas.

Motivering av villkor

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, under förutsättning att det inte kan anses orimligt att uppfylla dem enligt 2 kap. 7 § första stycket samma balk. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Trots rimlighetsavvägningen

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

i första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa en miljökvalitetsnorm som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 (gränsvärdesnorm) miljöbalken. Om det finns ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen, ska det vara vägledande för bedömningen av behovet.

Hushållning och kretslopp

Kretsloppsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken innebär att bolaget ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk. Bolaget har yrkat på ett villkor om att de ska bedriva verksamheten på ett energieffektivt sätt och beakta möjligheten till energibesparingar etc. Miljöprövningsdelegationen anser att detta redan är reglerat i hushållningsbestämmelserna i miljöbalken varför ett särskilt villkor om detta inte behöver föreskrivas.

Produktval

Enligt 2 kap. 4 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller varor som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med mindre farliga, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk. Bolaget anger att av de kemikalier som används har bolaget endast en mindre andel underhållskemikalier som innehåller mindre mängder av ämnen som är upptagna i PRIO-databasen och arbetar med att fasa ut dem. I produktionen används heller inga kemikalier som är klassade som särskilt farliga. Bolaget har påträffat två olika bekämpningsmedel i kondensatet. Bolaget bör följa eventuell haltökning av bekämpningsmedel i grundvattenprovtagningen och enligt 2 kap. 4 § miljöbalken, arbeta för att den i processen använda råvaran ska innehålla så lite bekämpningsmedel som möjligt.

Utsläpp till luft

Villkor 2: Villkoret har föreslagits av länsstyrelsen och godtagits av bolaget. Bolaget har angett att för att kunna åta sig att innehålla ett villkor om utsläpp av 15 mg/Nm³tg krävs ombyggnad av befintligt tork/kylsystem och installation av cykloner. Kostnaden har bedömts till ca 1-2 miljoner kronor. Nuvarande stoftreningsutrustning fungerar generellt bra enligt de mätvärden som presenterats i ansökan. De tänkbara förbättringsåtgärder som kan komma att behövas på delar eller samtliga cykloner vid en ökad belastning av reningsutrustningen med tillkommande kostnader finner Miljöprövningsdelegationen skälig.

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

Stoftmängderna kommer också att öka betydligt från anläggningen jämfört med idag. Det stoft som bildas i processerna och släpps ut anses inte vara skadligt för miljön då det är lättnedbrytbart men på grund av hälsoaspekten ska villkor föreskrivas. Den jämförelse som bolaget gör med arbetshygieniska gränser är inte relevant då dessa är betydligt högre än de som gäller för utomhusluft. Eftersom stoft är en väsentlig orsak till hälsoproblem i samhället och partiklar kan transporteras betydande sträckor ska begränsningar vidtas generellt.

Villkor 3: Miljöprövningsdelegationen anser att villkoret erfordras då det finns moment i verksamheten där lukt kan uppkomma även om bolaget har infört nya processteg som medför minskad risk för olägenhet.

Ljud

Villkor 4: Länsstyrelsen har föreslagit villkor för ljud som inkluderar trafiken inom verksamheten i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat buller, rapport 6538. Bolaget kan acceptera länsstyrelsens förslag dock med dagtidsvärden som påbörjas kl. 06.00 i stället för kl. 07.00. Eftersom numera även buller från trafiken inom verksamheten betraktas som industribuller ska det ingå och regleras i villkor. Miljöprövningsdelegationen anser att ljud från transporterna inom verksamheten kan börja gälla från kl. 06.00 vardagar, men att dagtidsvärdena för ljud från övrig verksamhet ska gälla från kl 07.00.

Utsläpp till vatten

Villkor 5: Vattenförekomsten Vramsån: Helge å - Ryabäcken, bedöms enligt VISS, ha måttlig ekologisk status p.g.a. näringsämnen enligt liggande förslag om miljökvalitetsnormer för vatten. Kvalitetskravet (MKN) föreslås till god status och ska vara uppnådd senast 2027. De åtgärder som föreslås till kommande programperiod syftar i flertalet fall till att begränsa näringsläckaget till vattendraget genom olika åtgärder. Två områden i anslutning till verksamheten är klassade som Natura 2000 område enligt habitatdirektivet. Flera skyddsvärda arter förekommer i ån. Vidare är Vramsåns mynningsområde skyddat enligt fågeldirektivet samt även Helgeå är skyddad, vilken Vramsån rinner ut i, enligt art- och habitatdirektivet. Vramsån hyser flera skyddsvärda arter varav några är särskilt skyddade enligt artskyddsförordningen. Vramsån är även klassad som nationellt särskilt värdefullt vatten.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Bolaget har i ansökan angett att den maximalt tillförda volymen processvatten till infiltrationsanläggningen kommer att uppgå till ca 280 000 m³, vilket även påföljande beräkningar bygger på.

Fosfor

Bolaget har godtagit det villkorsförslag som länsstyrelsen yrkat för fosfor på 0,05 mg/l. Uppmätta fosforhalten i ån enligt rapporter från den samordnade recipientkontrollen för Helgeå har, räknat som medelvärde för åren 2010-2014, uppgått till 42,6 µg/l. Enligt VISS har medelvärdet för åren 2007-2012 uppgått till 39,3 µg/l och under förra klassningsperioden till 43 µg/l. Gränsvärdet för fosfor mellan måttlig och god status ligger på 31,0 µg/l. Statusbedömningen för ån är måttlig och fosfor utgör den begränsande faktorn i recipienten.

Vid beräkning av ett värsta scenario för sökt produktion - enbart potatis som råvara, ett fosforinnehåll av 0,05 mg/l i kondensatet, sämsta reningsgrad i infiltrationsbädden (60 %), lågvattenflöde i Vramsån (beräknat som medellågvattenflöde för åren 2010-2014), antagandet att allt infiltrerat vatten når ån utan att någon ytterligare rening sker i marken samt att ingen hänsyn tas till utspädning i marken - blir tillskottet av fosfor efter omblandning i ån ca 0,4 µg/l. Tillskottet från bolaget påverkar inte statusklassningen och EK-värdet ligger fortsatt inom klassgränsen "måttlig" status. Den totala mängden utsläppt fosfor per år kommer uppgå till ca 6 kg per år efter rening i infiltrationsanläggningen.

Kväve

Bolaget har i bemötande av länsstyrelsens yttrande yrkat ett villkor på 20 mg N_{tot}/l i kondensatet. Länsstyrelsen har i sitt yttrande bedömt att det krävs en halt på 5 mg/l. Vid föreskrivet villkor på 15 mg N_{tot}/l erhålls ett tillskott i ån på ca 0,24 mg/l, vid beräkning av ett värsta scenario, beskrivet enligt ovan och med en reningsgrad i infiltrationsanläggningen på 20 %. Medelvärdet för totalkväve i ån för åren 2010-2014 uppgick till 1,9 mg/l. Enligt VISS uppgick medelvärde för åren 2007-2012 till 2,73 mg/l. Den totala mängden utsläppt kväve beräknas uppgå till ca 3,5 ton per år efter rening i infiltrationsanläggningen.

I Vramsån förekommer bl.a. laxfiskar och musslor som anses vara särskilt känsliga arter för påverkan av bl.a. näringsämnen. I förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten anges rikt- och gränsvärden för laxfiske- och musselvatten. Förordningen omfattar inte Vramsån men kan ge en

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

ledning om de nivåer näringsämnen och andra parametrar som ovan nämnda arter påverkas av. Vid hög temperatur och högt pH i recipienten kan ammonium omvandlas till ammoniak som kan vara toxiskt för vattenlevande organismer. Vidare ligger den kritiska nivån för nitrat på en halt högre än 8 mg/l för musslor. Utsläppet bedöms inte medföra att de kritiska gränserna passeras.

Bolaget har i sin senaste inlägga i ärendet uppgett att uppmätta analysresultat för 2014 för kväveinnehållet i kondensatet uppgick som medelhalt till < 10 mg N/l, och som maxhalt till 9 mg/l. Bolaget har även tidigare redovisat medelvärden av sina provtagningar som legat mellan 6,7 och 17,5 mg N/l för de scenarier som är mest realistiska. Bolaget har i ansökan angett att när indunstning skett av näringsrikt processvatten som lagrats en tid har högre halter näringsämnen påvisats i kondensatet. Bolaget anger dock att det inte längre kommer vara aktuellt att indunsta annat än små mängder näringsrikt processvatten som lagrats kortare tid. Ett villkor om 15 mg N/l medför ett tillskott till recipienten men detta bör inte påverka recipienten negativt på ett betydande sätt. Kväve är inte den begränsande faktorn för recipienten, utan fosfor.

BOD₇

Bolaget har i bemötande av länsstyrelsens yttrande yrkat ett villkor på 250 mg BOD₇/l i kondensatet. Länsstyrelsen har i sitt yttrande angett en halt på högst 80 mg BOD₇/l. I förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten framgår att syreförbrukningen mätt som BOD₅ högst får uppgå till 3 mg O₂/l räknat som riktvärde för laxfiskevattnet. Den beräknade tillförda halten från bolaget vid föreskrivet villkor och vid ett värsta scenario enligt ovan skulle uppgå till ca 0,33 mg BOD₅/l, vilket understiger riktvärdet. Enligt bilaga 2 i ovan nämnda förordning anges för musselvatten att mättnadsgraden syre som riktvärde och medelvärde inte får uppgå till mindre än 80 % och gränsvärdet till minst 70 %. Syremättnaden i ån har under den senaste femårsperioden uppgått till mellan 86-101 % i den samordnade recipientkontrollens uppströmsliggande mätpunkt sett till bolagets anläggning, samt till mellan 80 – 91 % vid nästkommande mätpunkt, strax före Vramsåns utmynnande i Helgeå. Mot bakgrund av ovanstående framgår att syrehalterna innehålls i dagsläget. Tillskottet från bolaget av BOD₅ ligger på en så låg nivå att det inte torde uppkomma några betydande negativa effekter av utsläppet i där här hänseendet. Den totala mängden utsläppt BOD₇ beräknas uppgå till ca 6 ton per år efter rening i infiltrationsanläggningen.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Bolaget har redovisat olika tekniker för att minska halterna av näringsämnen och BOD₇ i kondensatet innan infiltration. Av underlaget framgår att för att minska kväve- och BOD-halterna krävs tillsats av fosfor och kväve för att uppnå en bestämd kvot mellan kol, kväve och fosfor som möjliggör en biologiskt fungerande process. Tillsats av fosfor och kväve kommer att medföra ökade halter och mängder ut från anläggningen av dessa ämnen. Vid en avvägning mellan ytterligare sänkning av utgående kväve- och BOD-halter och ett lägre fosfor- samt kväveutsläpp bedömer Miljöprövningsdelegationen att det senare är att föredra ur miljösynpunkt för recipienten.

Miljöprövningsdelegationen har efter en sammanvägd bedömning, där hänsyn har tagits till beräknad påverkan på recipienten vid ett värsta scenario, recipientens status och vägning av för- och nackdelar med eventuellt reningssteg kommit fram till att påverkan på recipienten inte kan anses vara av en sådan omfattning att det föreligger risk för betydande påverkan på Natura 2000 området med de villkor som meddelas i beslutet.

Villkor 6: Länsstyrelsen har framfört att det i ansökningshandlingarna föreligger en diskrepans i lämnade uppgifter gällande grundvattenströmningens riktning i området för infiltrationen till ytvattenrecipient. Miljöprövningsdelegationens anser att en översyn av grundvattnets strömningsriktning ska genomföras för att uppföljningen av påverkan på grundvattnets kvalitet från det infiltrerade processvattnet blir så precis som möjligt. Grundvattentrören ska även anpassa i längd så att dessa ligger i grundvattennivån och kan fånga dess säsongsfuktuationer. Kontrollrör till referensprovtagning ska placeras ut på lämpligt platser för att erhålla rättvisande bakgrundsvärden av grundvattnets innehåll. Tillsynsmyndigheten ska godkänna valda kontrollpunkter.

Villkor 7: I området för de planerade nya infiltrationsbäddarna finns en fin flora med bl.a. den fridlysta arten Hedblomster. Hedblomster är skyddat enligt 8 § artskyddsförordningen vilket innebär att man bl.a. inte får plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växten. Bolaget ska innan uppförandet av den nya infiltrationsanläggningen genomföra en florainventering av platsen. Den närmare utformningen och placeringen av de nya infiltrationsbäddarna ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget ska sträva efter att anlägga de nya infiltrationsbäddarna på så långt avstånd från Vramsån som möjligt för att minimera påverkan på recipienten av infiltrerat processvatten.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Villkor 8: För att förvissa sig om att verksamheten ska fungera behöver bolaget ha tillförsäkrat sig att bevattningsarealer som behövs finns till förfogande för det näringsfattiga processvattnet. Till det näringsfattiga processvattnet tillsätts även diskvatten. Bolaget har även angett att användning av kondensatet för bevattning ses som en möjlighet för att minska användningen av grundvatten där så är möjligt varför även diskvattnet och kondensatet omfattas av villkoret.

Villkor 9: Hushållning med växtnäringsämnen bidrar till att minska växtnäringsförlusten och därmed påverkan på miljön. Spridning av gödselmedel (fruktsaft och koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten och kondensat ska ske efter en upprättad gödslingsplan baserat på en löpande femårsperiod, aktuell markkarta och grödans eller växterna behov, som definierad i Jordbruksverkets riktlinjer för gödning och kalkning, samt utgående vattens innehåll av växtnäring. Speciellt viktigt är detta eftersom stora delar av spridningsarealen ligger på jordar med till största delen fosforklass 5 och 4B. På sådana jordar finns inget behov att förrådgödsla fosfor. För en verksamhet i den storleksklass det här är fråga om får det anses som skäligt att markkartering görs minst en gång vart tionde år.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att processvattnet och tvättvattnet ska omfattas av motsvarande krav som Jordbruksverkets regler då det innehåller ej obetydliga mängder näringsämnen, framförallt fosfor, och därmed ska villkor fastställas gällande bevattning som ska motsvara näringsupptaget för den växlighet eller de grödorna där vattnet sprids.

Villkor 10: Då gödselmedel (fruktsaft och koncentrerad fruktsaft), näringsfattigt processvatten samt kondensat innehåller näringsämnen och andra föroreningar kan det ha en negativ påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen vid olämplig tidpunkt och bidra till bl.a. övergödning. Därför ska sådant vatten spridas på åkermark under perioder då biologisk aktivitet finns i marken och får inte spridas på vattensättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark. Tidpunkt för spridning av fruktsaft och fruktsaftkoncentrat är reglerat enligt Jordbruksverkets regler där dessa omfattas av kraven för spridning av andra organiska gödselmedel än stallgödsel.

Villkor 11: För att minska risken för ytavrinning och tillhörande näringsläckage ska även ständigt bevuxna skyddszoner finnas kring alla vattenområden. Vegetation och marken i skyddszoner filtrerar och renar vatten från jordbruksmark. Partiklar fångas

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

och växter tar upp näringsämnen innan de når vattendraget. Olika vatten kräver olika breda skyddszoner beroende på exempelvis markens lutning, marktyp och storlek på vattendrag. Miljöprövningsdelegationen bedömer att skyddszonerna behöver vara minst sex meter breda. Sökanden får ett år på sig att anlägga dessa skyddszoner eftersom det inte alltid är möjligt under pågående växtodlingssäsong. Villkoret gäller för de marker som bolaget nyttjar för spridning av fruktsaft och fruktsaftkoncentrat samt bevattnar med processvatten och tvättvatten.

Villkor 12: För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning är det lämpligt att innehållet av växtnäring i gödselmedel, näringsfattigt processvatten och kondensat undersöks eller beräknas. Eftersom en del av det vatten och gödselmedel som uppstår i verksamheten även kommer att spridas av andra verksamhetutövare är det viktigt att resultaten förmedlas till dessa mottagare. Det ger förutsättningar för att optimera tillförsel av växtnäring till aktuella grödor och minska risken för läckage till vattendrag och grundvatten på de marker som tar emot detta. Av denna anledning är det även viktigt att kunna följa upp var spridningen skett, vilka mängder och till vilken typ av gröda.

Villkor 13: Det är verksamhetsutövarens ansvar att tillse att tillräckligt skyddsavstånd erhålls vid spridning av gödselmedel i närheten av vattentäkter så att dessa inte förorenas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det utöver vad som gäller i föreskrifterna är lämpligt att föreskriva ett skyddsavstånd till vattentäkter på 50 meter, vilket överensstämmer med den reglering som finns i nuvarande tillstånd för verksamheten. För att säkerställa att vid spridning av gödselmedel nära vattendrag inte orsakas förorening av vattendrag ska även här skyddsavstånd tillämpas. Miljöprövningsdelegationen anser att ett skyddsavstånd ska sättas till 20 meter. Om däremot exakt spridningsteknik används, så som vid släpslangsspridning, så bör risken för förorening av vattendraget minska. Däremot får spridning aldrig ske närmre än sex meter vilket även överensstämmer med villkorad bevuxen skyddszon.

Villkor 14: Det sanitära avloppsvattnet från anläggningen behandlas i dag i en enskild avloppsanläggning inom verksamhetens område. Ändring, upprustning, utbyte etc av anläggningen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Villkor 15: Förorenat dagvatten ska omhändertas så yt- eller grundvatten inte påverkas negativt.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Villkor 16: Bolaget har framfört att de ska åtgärda de delar av tvättvattenbassängen som består av jord/grus med betong och har accepterat länsstyrelsens förslag på villkor om att detta ska vara utfört inom en tidsperiod om två år. Förutom det näringsfattiga vattnet samt diskvattnet leds vid ett eventuellt utsläpp eller spill av kemikalier dessa till tvättvattenbassängen. För att säkerställa en god hantering och minimerat läckage inte bara av eventuella kemikalier utan även av det näringsfattiga processvattnet behöver de bassängsidor som inte består av betong åtgärdas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en tid om två år är rimlig att medge bolaget.

Villkor 17: Villkoret är i huvudsak enligt länsstyrelsens förslag. Bolaget har yrkat på villkor gällande kemikaliehantering och förvaring, dock ej så omfattande.

Villkor 18: Villkoret är i huvudsak enligt bolagets förslag.

Villkor 19 och 20: Villkoren är i huvudsak enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser att en uppdatering ska ske inom sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk så att kontrollen motsvarar gällande villkor. Kontrollvillkoren har också delats upp i två stycken villkor. Med tanke på den mängd kondensat som bolaget söker för att släppa ut till infiltrationen samt de naturvärden som föreligger i verksamhetens omgivning är det viktigt att det tydligt framgår att uppföljning behöver ske i både grund- och ytvattenrecipienten.

Bolaget bör fortsätta med analyser avseende bekämpningsmedelsrester som utförts i tio års tid. De bekämpningsmedels som har påträffats i kondensatet bör bolaget följa även fortsättningsvis och enligt 2 kap. 4 § miljöbalken, även arbeta för att den i processen använda råvaran ska innehålla så lite bekämpningsmedel som möjligt.

Villkor 21: Effekterna av ett utsläpp och vid brand på anläggningen utgör en risk för skada på miljön och olägenhet för människors hälsa. Miljöprövningsdelegationen anser att åtgärder för att förebygga incidenter och begränsa effekterna av en uppkommen incident, miljöolycka eller brand samt lösningar för omhändertagande av släckvatten ska framgå av dokumenterade rutiner som utarbetas i samverkan med tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten. Det är även motiverat att planen innehåller en analys över

2016-03-31

Dnr 4512-2013
1290-102

vilka risker som kan leda till miljöolycka och beskriva vilka rutiner och vilken anpassad utrustning som finns för hantering av de identifierade riskerna och att planen revideras regelbundet.

Villkor 22: Villkoret är delvis enligt bolagets förslag. För att säkerställa att området återställs i tillräcklig omfattning vid en eventuell nedläggning av verksamheten behöver bolaget i god tid före en sådan nedläggning lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Avsikten med planen är bland annat att göra det möjligt att identifiera och utföra nödvändiga åtgärder för att undvika föroreningsrisker och återställa platsen till ett ur miljösynpunkt tillfredsställande skick. Avvecklingsplanen kan till exempel innefatta en plan för eventuell sanering av området.

Delegationer

I verksamheten föreligger viss risk för luktstörningar i hanteringen av det icke indunstade respektive det koncentrerade näringsrika processvattnet. Om ytterligare villkor behövs beträffande åtgärder mot lukt överläts det lämpligast till tillsynsmyndigheten att fastställa.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ytterligare villkor gällande reningsanläggningen för sanitärt avloppsvatten avseende ändring, upprustning, utbyte etc. lämpligen fastställs av tillsynsmyndigheten då denna enligt villkor 14 ska godkänna anläggningen.

Miljöprövningsdelegationen anser att ytterligare villkor gällande kontroll av verksamheten beträffande mätmetod, frekvens och utvärderingsmetod lämpligen fastställs av tillsynsmyndigheten då förslag på kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten enligt villkor 19 och 20.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar sammanfattningsvis att under förutsättning att verksamheten bedrivs enligt villkoren i detta beslut och de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas kan verksamheten bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella och regionala miljömål.

Miljöprövningsdelegationen finner att hinder inte heller föreligger enligt miljöbalkens hänsyn- och tillåtlighetsregler mot att bevilja bolaget sökt tillstånd.

2016-03-31

Dnr 4512-2013

1290-102

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Ann Westerdahl, ordförande och Viktor Forsell, miljöakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Susanne Eriksson, Länsstyrelsens miljöavdelning.



Ann Westerdahl



Viktor Forsell

Bilaga:

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg

Jordbruksverket, 551 82 Jönköping

Kristianstads kommun, 291 80 Kristianstad

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun

Räddningstjänsten, Ringvägen 20, 291 54 Kristianstad

Kristianstads Vattenrike Biosfärkontor, 291 80 Kristianstad

Helgeåns Vattenråd, Hushållningssällskapet, Box 9084, 291 09 Kristianstad

Aktförvararen

Miljöprövningsdelegationen (AW)

Miljöavdelningen (SE, DB)

Akten

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne förordnar med stöd av 47 och 49 § § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härefter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningen **Kristianstadsbladet**

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsens enhet för lednings- och ärendestöd, Kungsgatan 13, Malmö, varjämte det översänds till aktförvararen, **Medborgarcentrum, 291 80 KRISTIANSTAD**

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Kristianstads kommun** till Naturvårdsverket till Havs- och vattenmyndigheten och till ovannämnda aktförvarare för att vara tillgängligt för sakägarna.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om Ni vill överklaga beslutet ska Ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. **Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande senast den **6 maj 2016** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni ska göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 010-224 10 00 (växel).

